

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Tos/116/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118010128
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štíft
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1118010128.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Štífta a členov senátu JUDr. Danice Veselovskej a JUDr. Michala Valenta, v trestnej veci B. I., o uloženie ochranného liečenia psychiatrického ústavnou formou, o sťažnostiach B. I. a zákonnej zástupkyne B. I. proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2Nt/4/2018 zo dňa 07. 09. 2018, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 22.11.2018, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sa sťažnosti zákonnej zástupkyne B. I., nar. XX. XX. XXXX a B. I., nar. XX. XX. XXXX, z a m i e t a j ú .

odôvodnenie:

Sťažnosťou napadnutým uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2Nt/4/2018 zo dňa 07. 09. 2018 bolo podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 299 ods. 1 Tr. por. uložené B. I., nar. XX. XX. XXXX v Y., ochranné liečenie psychiatrické ústavnou formou.

Samosudca okresného súdu svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate tým, že súd vylúchol znalca - psychiatra A.. U. W., prečítal znalecký posudok z odvetvia psychiatrie, pričom bolo zistené, že znalec navrhol uložiť pôvodne obvinenej (ďalej ako obvinená) B. I. ochranné ústavné psychiatrické liečenie, na záveroch znaleckého posudku zotrval znalec aj pri vylúchu na nariadenom verejnom zasadnutí.

Zo záverov vyššie spomínaného znaleckého posudku taktiež vyplýva, že obvinená B. I. nemohla v čase spáchania trestného činu ani ovládať svoje konanie a ani rozpoznať nebezpečnosť tohto svojho konania a teda v jej konaní absentovali obe zložky príčetnosti. Poukázal, že obvinená trpí duševnou poruchou - mentálnou retardáciou stredného stupňa a týmto ochorením trpela aj v čase skutku. Dôvodil ďalej, že znalec považuje jej pobyt na slobode za pobyt pre spoločnosť nebezpečný a je nevyhnutné, aby sa liečila, pričom znalec sa zaoberal aj možnosťou ambulantného ochranného liečenia, avšak z dôvodu neustálych útekov a zlých skúseností s osobou B. I. a skúseností s jej spôsobom života, do úvahy prichádza podľa znalca výlučne ústavné ochranné psychiatrické liečenie.

Uznesenie okresného súdu nenadobudlo právoplatnosť, nakoľko zákonná zástupkyňa obvinenej B. I., ako aj obvinená prostredníctvom obhajcu, zahlásili proti nemu sťažnosť ihneď po jeho vyhlásení priamo do zápisnice súdu na verejnom zasadnutí, ktorú bližšie písomne odôvodnila iba obvinená B. I. prostredníctvom svojho obhajcu. Prehlásila, tak ako aj jej zákonná zástupkyňa, ktorá je zároveň súdom ustanovenou opatrovníčkou, že bude dodržiava liečbu, brať lieky a nebude utekať z domu. Dôvodila ďalej, že jej predchádzajúca liečba v Pezinku jej nepomohla, čo potvrdil aj znalec, ktorý uviedol, že liečenie jej nepomôže, lebo jej stav je nemenný a nedá sa zlepšiť a liečenie jej bude nápomocné len v tom, že nebude utekať z domu a brať lieky. Podľa jej názoru mohol okresný súd vyhovieť jej návrhu a odročit verejné zasadnutie s tým, že počas toho času by bolo skúmané, či dodržiava doma liečbu. Navrhla, aby Krajský súd v Bratislave zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava I a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Podľa § 192 ods. 1 Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a/ správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b/ konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods.1 písm. c/ Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Krajský súd v Bratislave, ako súd rozhodujúci o riadnom opravnom prostriedku v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti zákonnej zástupkyne a obvinenej preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie tomuto predchádzajúce, pričom skonštatoval, že sťažnosť je prípustná (§ 299 ods. 3 Tr. por.), bola podaná oprávnenými osobami (§ 186 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 187 ods. 1 Tr. por.) a zistil, že sťažnosti podané zákonnou zástupkyňou B. I. a obvinenou B. I. nie sú dôvodné.

Preskúmaním na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu krajský súd zistil, že poverený príslušník PZ Obvodného oddelenia PZ Staré Mesto - východ, Odboru poriadkovej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave I, uznesením ČVS: ORP - 600/SMV-B1-2017 z 13. 05. 2017 podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začal trestné stíhanie vo veci prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. Dňom 21. 06. 2017 vo veci konajúci poverený príslušník PZ postupom podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vzniesol obvinenie B. I. za citovaný prečin na tom skutkovom základe, že:

„obvinená dňa 13.05. 2017 v čase okolo 14.50 hod. v I. na ulici A. trh č. X bez použitia násilia odcudzila zo stojana na bicykle nachádzajúceho sa pred tam situovaným sushi barom s názvom Sushitime, voľne odložený horský bicykel zn. A., model L. S., čiernej farby, výr. č. U zakúpený v marci roku XXXX za sumu 800,- €, čím uvedeným konaním spôsobila poškodenému O. Z., škodu vyčíslenú na základe odborného vyjadrenia vo výške 550,- €.“

Na základe písomného príkazu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. ITp/41/2017 z 03. 07. 2017 bolo nariadené vykonanie vyšetrenia duševného stavu obvinenej B. I.. Vzhľadom k uvedenému dňom 24. 07. 2017 bol uznesením realizujúceho povereného príslušníka PZ, ČVS: ORP - 600/SMV-B1-2017, pribratý do konania, za účelom vyšetrenia duševného stavu obvinenej, MUDr. U. W. , Z., znalec z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie a sexuológie, ktorý v závere svojho písomne podaného znaleckého posudku č. 57/2017 zo dňa 05. 10. 2017, okrem iného skonštatoval, že obvinená B. I. v čase trestnej činnosti trpela duševnou poruchou a to mentálnou retardáciou stredne stupňa. U obvinenej ide o vrodenu, trvalú duševnú poruchu, ktorá sa vyznačuje deficitom intelektových schopností a nedostatočnou diferenciaciou osobnosti. Ovládacie a rozpoznávacie schopnosti boli v čase spáchania skutkov v plnom rozsahu vymiznuté. Podľa vyjadrenia znalca, obvinená B. I. nie je v súčasnej dobe schopná v potrebnej miere chápať zmysel trestného konania. Pobyt obvinenej na slobode by mohol byť za istých okolností z psychiatrického hľadiska nebezpečný pre spoločnosť. Znalec ďalej uviedol, že u obvinenej sú stále namieste opatrenia z hľadiska jej postavenia v spoločnosti, konanie vo veci jej spôsobilosti na právne úkony bolo už zrealizované, je pochybnosť, či jej opatrovníčka, čiže matka, dokáže zabezpečiť adekvátny dohľad nad jej osobou a jedným z riešení by bolo umiestnenie obvinenej v chránených podmienkach ústavu sociálnej starostlivosti, kde bude zabezpečená starostlivosť o vyšetrovanú samotnú, ako aj ochrana spoločnosti pred jej dlhodobo slabo kontrolovaným správaním. Menovaný znalec sa následne vo svojej výpovedi, okrem iných vyjadril, že obvinená môže byť nebezpečná pre spoločnosť v zmysle pokračovania drobnej majetkovej trestnej činnosti resp. môže byť zneužitá inými osobami aj pre iný typ trestnej činnosti. Skonštatoval, že v danom prípade by bolo najlepším riešením umiestnenie obvinenej v ústave sociálnej starostlivosti, kde bude zabezpečený dohľad aj z psychiatrického hľadiska.

Po vykonanom vyšetrovaní a po vyhodnotení zabezpečených dôkazov prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava I dospela k záveru, že vykonané dokazovanie síce nasvedčuje tomu, že sa stal skutok, ktorý bol predmetom trestného stíhania, tento skutok napĺňa znaky prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. a z jeho spáchania bola dôvodne podozrivá obvinená B. I., avšak obvinená nie je za spáchanie tohto skutku pre nepríčetnosť trestne zodpovedná, nakoľko obvinená v čase spáchania predmetného prečinu nemohla rozpoznať nebezpečnosť a protiprávnosť svojho konania a taktiež v

čase spáchania predmetného prečinu nebola schopná ovládať svoje konanie a preto bolo uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. 2 Pv 129/17/1101 - 16 z 09. 01. 2018 postupom podľa § 215 ods. 1 písm. e/ Tr. por. zastavené trestné stíhanie obvinenej B. I.. Citované uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 01. 2018.

Na základe vyššie uvedeného podal okresný prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava I na Okresný súd Bratislava I dňa 20. 02. 2018 pod č. k. 2 Pv 129/17/1101 - 18 návrh na uloženie ochranného liečenia psychiatrického ústavnu formou obvinenej B. I.. Svoj návrh oprel o vyššie prezentované skutočnosti a uzatvoril, že má za to, že u B. I. sú splnené podmienky na uloženie ochranného liečenia psychiatrického ústavnu formou, keďže jej trestné stíhanie bolo zastavené len z dôvodu absencie trestnej zodpovednosti v dôsledku jej nepríčetnosti v čase spáchania skutku, keďže trpela a trpí závažnou duševnou chorobou, jej ďalší pobyt na slobode môže byť nebezpečný pre spoločnosť a ochrana spoločnosti ako aj potreba liečenia menovanej si uloženie tohto ochranného opatrenia vyžadujú.

Okresný súd v súlade s ustanovením § 299 ods. 1 Tr. por. nariadil verejné zasadnutie na ktorom bol vypočutý znalec z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie a sexuológie MUDr. U. W., ktorý zotrval na záveroch písomne vypracovaného znaleckého posudku č. 57/2017 zo dňa 05. 10. 2017 a dodal, že u obvinenej neprichádza do úvahy ambulantná forma liečenia vzhľadom na jej neustále úteky ako aj vzhľadom na zlé skúsenosti s obvinenou a spôsobom jej života, pričom obvinená trpí duševnou poruchou a to mentálnou retardáciou stredne ťažkého stupňa a prognóza vývoja tohto ochorenia je u obvinenej negatívna.

Súd prvého stupňa teda postupoval v súlade s ustanovením § 73 ods. 1 Tr. zák., keď rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku napadnutého rozhodnutia. Na základe vykonaných dôkazov, hlavne s poukazom na znalecký posudok, ako aj na skutočnosť, že znalec bol na verejnom zasadnutí vypočutý a svoj názor o potrebe uloženia ochranného liečenia ústavnu formou aj obhájil informáciami o osobe obvinenej, i sťažnostný súd je toho názoru, že je nevyhnutné rešpektovať jeho závery a rozhodnúť v zmysle podaného návrhu okresnej prokuratúry.

Vzhľadom na tieto skutočnosti neobstoja sťažnostné argumenty sťažovateľiek, že obvinená bude dodržiavať liečbu, keď tomu tak doposiaľ nebolo. Nie je na obvinenej, aby vyhodnocovala, či jej doterajšia liečba v nemocnici v Pezinku bola pozitívna. Konštatovanie o úspešnosti, resp. neúspešnosti liečby je výlučne na ošetrovujúcich lekárov a subjektívne pocity osoby s duševnou poruchou sú v tomto smere irelevantné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.